

10. napirend**BESZÁMOLÓ
az önkormányzat szociális ellátásairól**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) és a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján 2020. évben, illetve 2021. évben e beszámoló elkészítéséig igénybevett szociális ellátásokról, valamint településünk lakóinak szociális helyzetéről az alábbi tájékoztatást adjuk.

1. Rászorultságtól függő pénzbeli ellátások**Települési támogatás**

A szociális ellátásokról szóló az 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Szoc. tv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben,¹ valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére.

A rendkívüli települési támogatás pénzbeli támogatásként vagy természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tüzelősegély, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás.

A rendkívüli települési támogatás összege alkalmanként minimum 1.000 Ft.

Magas gyógyszerköltségekre való tekintettel, vagy gyógyszer beszerzéséhez igényelt rendkívüli települési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a kérelmező által igazolt gyógyszer, vagy gyógyászati segédeszköz havi kiadási költsége eléri a családi jövedelem 50%-át, melynek igazolásához a kérelem mellékleteként be kell nyújtani a kérelmező és a családja jövedelmi helyzetére vonatkozó igazolásokat és az eseti vagy havi gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségéről szóló igazolást.

Rendkívüli települési támogatás polgármesteri vagy képviselői javaslatra, valamint a gyermekek érdekeire való tekintettel a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, családsegítő javaslatára hivatalból is megállapítható.

A halálesethez, eltemettetéshez igényelt rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet a halál esetet követő 60 napon belül lehet előterjeszteni. Az eltemettetés költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege nem lehet kevesebb 30.000 Ft-nál.

A települési támogatást kérő személyek leggyakrabban alacsony jövedelem, betegség, kórházi ápolás, hozzátartozó halála miatt, közüzemi díj tartozás, téli tüzelő beszerzésére hivatkozva nyújtották be kérelmüket.

2021. évben 35 fő részesült települési támogatásban, összesen 1.264 ezer Ft összegben. 5 fő több alkalommal is kapott rendkívüli települési támogatást. A támogatások 24 esetben kérelemre, 23 esetben polgármesteri, alpolgármesteri, illetve képviselői javaslatra kerültek megállapítása.

A legalacsonyabb segély 5.000 Ft, a legmagasabb segély 80.000 Ft összegű volt.

¹ Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak

Tolmács Község Önkormányzatának 2022. évi költségvetésében 2.200 ezer Ft szociális célú keret áll rendelkezésre, melyből rendkívüli települési támogatásként 2022. május 15-ig 11 fő részére 355 ezer Ft került felhasználásra. 2022. évben rendkívüli települési támogatás megállapítása 5 esetben történt kérelem nélkül, javaslatra.

Iskolakezdési támogatás

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 3/2021. (VI.29.) határozata alapján a 2021/2022. évi tanévkezdéssel, illetve a neveltetéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére a képviselő-testület 2021. évben a Tolmács községben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Tolmács településen élő óvodás, általános iskolai, középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán tanulói jogviszonyban állók szülei, illetve eltartóik részére az iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére

- óvodás gyermeket nevelő szülő részére gyermekenként egyszeri 6.000 Ft;
- az általános iskolai oktatásban részt vevő tanulót nevelő szülő vagy eltartó részére gyermekenként egyszeri 8.000 Ft;
- szak-és középiskola nappali tagozatos oktatásban részt vevő tanulót nevelő szülő vagy eltartó részére gyermekenként egyszeri 10.000 Ft

rendkívüli támogatást nyújtott.

Az iskolakezdési támogatást 2021. szeptember 30-ig lehetett kérelmezni az önkormányzati hivatalban, a tanulói jogviszony igazolásával. A kérelmek alapján 66 család részére összesen 914 ezer Ft támogatás került kifizetésre.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Tolmács Község Önkormányzata a képviselő-testület döntése alapján csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2021. és 2022. évi fordulójához.

A 2021. évi fordulóra hallgatói pályázat nem került benyújtásra. A 2022. évre egy pályázói kérelem érkezett, akit a képviselő-testület 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatásban részesített. A támogatás az önkormányzat 2022. évi költségvetését terheli.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer következő fordulójához történő csatlakozásról előreláthatóan szeptember-október folyamán dönt a képviselő-testület.

Szociális célú tűzifa

Tolmács Község Önkormányzata Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 3. melléklet, I. 2.2.1. a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása jogcímen, a belügyminiszter által kiírt pályázat alapján 39 m³ tűzifa vásárlásához 742.950 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyhez 49.530 Ft összegű önerőt kellett vállalnunk. A szociális célú tűzifa szállításával kapcsolatos kiadások teljes egészében az önkormányzat költségvetését terheltek. A szociális célú tűzifa támogatáshoz így összesen, a támogatáson felül –önerőre és szállítási költségre - 248 eFt összeget kellett biztosítanunk.

A támogatásból megvásárolt tűzifa rászorultak részére történő biztosításának szabályait a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet rögzíti.

A támogatásból megvásárolt tűzifára jogosultak köre a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A rendelet kimondja, hogy a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatás igénybevételével vásárolt szociális célú tűzifára

- a) az aktív korúak ellátásában részesülő,
- b) az időskorúak járadékában részesülő,
- c) a lakásfenntartási települési támogatásban részesülő,
- d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- e) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő,
- f) a háztartásában három vagy több kiskorú vagy eltartott gyermeket nevelő,
- g) a közfoglalkoztatott,
- h) az az egyedül élő nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő, akinek jövedelme nem haladja meg a havi nettó 150.000 Ft-ot,
- i) a gyermekét egyedül nevelő szülő személy jogosult, feltéve, hogy lakásában a tűzifával történő fűtés lehetséges.

A jogosultak közül az a)-e) pontban meghatározott jogosult előnyt élvez.

A szociális célú tűzifa a rendkívüli települési támogatáshoz rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére.

A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal döntött, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa volt juttatható. Az önkormányzati rendelet értelmében a szociális célú tűzifa juttatásban háztartásonként vagy ingatlanonként csak egy személy részesülhetett.

2021. évben kérelem alapján 31 család kapott szociális célú tűzifát. A támogatottak közül 8 család 2,0 m³ és 23 rászoruló 5 m³ tűzifa támogatásban részesült.

2. Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A törvény szerint a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik – a halálesetről való tudomásszerzést követő 30 napon belül – a településen elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, illetve ha az eltemettetésre köteles az eltemettetésről nem gondoskodik.

2021-2022. években – a beszámoló készítéséig - köztemetés nem történt településünkön.

3. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Szociális étkezés

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján szociális étkezésben részesülnek azok a rászorulók, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezéstről nem képesek gondoskodni.

A rendelet szerint szociálisan rászorult a 65. életévét betöltött személy, a rokkantsági nyugdíjas, a baleseti rokkantsági nyugdíjas, a hajléktalan, vagy azon személy, aki egészségi állapota, fogyatékosága,

pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt a napi legalább egyszeri meleg étkezést önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudja biztosítani, és ezt háziorvos vagy szakorvos által kiállított igazolással bizonyítja.

2021. évben átlagosan 9 fő vette igénybe a szociális étkeztetést, mely után 608.130 Ft összegű állami támogatásban részesültünk.

2022. május 15-én 7 fő szociális étkeztetésre való jogosultat tartunk nyilván. A rászorultak közül 6 fő idős (65 év feletti), 1 fő pedig egészségi állapota miatt (rokkantsági ellátott) jogosult a szociális étkeztetés igénybevételére.

Házi segítségnyújtás

A szociális alapszolgáltatások közé tartozik a házi segítségnyújtás. A Szoc. tv. rendelkezése értelmében a települési önkormányzat a gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni, vagyis az önkormányzat kötelező feladatellátásának keretében a gondozási szükséglettel rendelkező személyeket köteles ellátásban részesíteni.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség körébe tartozó feladatokat.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértékét.

2014. évtől a házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat önkormányzatunk látja el. 2018. januárjában az 1 fő 8 órás szakképzett szociális gondozó nyugdíjba ment, ezt követően 1 fő szakképzés nélküli dolgozó alkalmazásával kerül ellátásra a feladat, a gondozottak számának csökkenése miatt 6 órás részmunkaidőben történő foglalkoztatással. 2018. decemberétől 2020. decemberéig új szintén szakképzés nélküli dolgozó látta el a feladatokat napi 4 óra munkaviszonyban. A házi gondozó a szerződésben előírt iskolai végzettséget a kötelező határidőn belül nem szerezte meg, így munkaviszonya megszűnt.

2021. januárjában 2 fő házi segítségnyújtásra jogosult gondozottat tartottunk nyilván, melyből 1 gondozott tartós kórházi ellátásban részesül, illetve a vírushelyzet miatt 2021. évtől a másik ellátott sem kéri a gondozást.

Szociális ellátásokat összefoglaló táblázat:

Ellátás neve:	2019.	2020.	2021.
Települési támogatás	1.106 eFt	1.096 eFt	1.264 eFt
Beiskolázási támogatás	828 eFt	868 eFt	914 eFt
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj	50 eFt	-	-
Szociális célú tüzifa	1.224 eFt	781 eFt	991 eFt
Téli rezsicsökkentés	936 eFt	-	-
Köztemetés	89 eFt	-	-
Szociális étkezés (átlag létszám)	12 fő	9 fő	9 fő
Házi segítségnyújtás (átlag létszám)	3 fő	1 fő	0 fő

Tolmács, 2022. május 18.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester